

atīvi teritoriālā reforma

Pašvaldību vadītāju domas

«Uztrauc pesimisms un nabadzība Latgales cilvēku prātos un sirdī.»

saka Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Podskočijs.

— Lai reformu atbalstītu, man jābūt pārliecinātam, ka tā veicinās lauku infrastruktūras attīstību, ka paaugstināsies cilvēku dzīves līmenis, būs tehniskais nodrošinājums, darba vietas. Uztrauc pesimisms un nabadzība, kas mājo Latgales cilvēku prātos un sirdīs, bail, ka reformas gaitā cilvēku dzīves līmenis pasliktināsies. Šķiet, pat ministri, Saeimas deputāti nav droši par to, ka reforma dos pozitīvus rezultātus.

Man ir vienalga, kā teritorija tiks sadalīta — apriņķos vai novados. Svarīgi, lai valstī, un pirmām kārtām Latgalē, atrisinātu ekonomiskās problēmas, lai nebūtu tik krasas noslāņošanās ne starp novadiem, ne arī starp cilvēkiem. Šobrīd ir tā, ka bezdarbnieks ienīst to, kuram ir darba vieta, bet izglītots inteliģents, kurš saņem mazu algu, — privātuzņēmēju. Ja neattīstās ražošana un valsts budžets veidojas tikai no tranzīta pakalpojumiem un iedzīvotāju nodokļiem, tad reformas, lai cik tās labi iecerētas, situāciju neuzlabos.

Manuprāt, ja veidojam apriņķus, to vadība jāievēl demokrātiski, bet rajonā jāieieļ prefekts. Nepiekrītu tam, ka pašvaldību vadītāji rajonā veido koordinācijas padomi, pagasti šīs padomes rīcībā nodod naudas līdzekļus, kurus tā izmanto dažādiem finansējumiem. Rodas jautājums: kur naudu šādiem mērķiem, ja nebūs palielināti budžeta ieņēmumi, ņems, piemēram, Pelēču pagasts? Kur garantija, ka tā pašvaldība, kura piedalīsies kopējā fonda veidošanā, bet pirmajā gadā no fonda nesaņems neko, nākamgad rindā būs pirmā? Man ir rūgta pieredze no tiem laikiem, kad kolhoziem dalīja traktorus. Ja ir sadale, tad ieguvēji ir daži...

Reformas gaitā noteikti samazināsies kultūras un izglītības iestāžu skaits. Arī te latgalieši būs zaudētāji, jo dzīvo tālu no galvaspilsētas un kultūras centriem. Es negri-

bētu, ka mana novada cilvēki būtu mazāk izglītoti, ka viņi atkal kļūtu kalpi turīgajiem Kurzemes, Vidzemes un Zemgales lielsaimniekiem un lēts darbaspēks Rīgā. Līdzšinējo gadu pieredze liek būt piesardzīgiem: mazpilsētās valda bezdarbs un nabadzība, investīcijas paliek Rīgā un tās apkārtnē, citos novados.

Vai reforma neveicinās vēl lielāku noslāņošanās starp apriņķiem, novadiem? Uz šo jautājumu ir jāsaņem atbilde gan no iecerētās reformas koncepcijas autoriem, gan no valdības, kurai par to ir jāuzņemas pilnīga atbildība. *

A. Iljina

Turku pagasta padomes priekšsēdētājs Aivars Smelcers no plašiem komentāriem par reformu pagaidām aturas.

— Ja būs tāda tendence, kā tagad, kad ar katru gadu naudas paliek mazāk, tad Turku pagasts būs spiests apvienoties ar Jersiku, Rožupi un Līvāniem. Vai tā tiešām būs, to rādīs laiks, tiks veikta arī iedzīvotāju aptauja. Nav skaidrs, kam vēlēšies pievienoties Stiklērū un Vilkāju iedzīvotāji, jo kādreiz šīs apdzīvotās vietas bija Atašienes pagastā Rēzeknes apriņķī.

Ja Latviju sadalīs novados un Latgales centrs būs Rēzeknē, pagasta cilvēkiem tas būs ļoti neizdevīgi lielā attāluma dēļ. Izdevīgāks būtu valsts sadalījums vairākās administratīvajās teritorijās. Tad, ja izveidotos Sēlijas novads, mums tuvākais centrs būtu Jēkabpilī. No otras puses, — mēs esam latgaļi nevis sēļi, tāpēc grūti pateikt, kā veidosies situācija un kā būs labāk.

A. Smelcers uzskata arī, ka tuvākā reforma — sadarbības padomes veidošana rajona padomes vietā — neveicinās sadarbību, bet radīs strīdu situācijas.

— Es taču nebalsošu par to, lai nauda, kas vajadzīga arī manam pagastam, tiktu atdota citiem. Kāda tadā gadījumā būs iedzīvotāju attieksme pret mani kā vadītāju, ja es neiestāšos par saviem cilvēkiem?

Daina Kursīte